

Handläggare
Gunvor Nordström Liiv
Karin Wretberg
Carita Öhman

Datum
2010-03-11
Reviderad:
2016-07-08

Diarienummer
ALN-2009-0209

Reviderad:
Anita Hansson

Riktlinjer för avgiftsfri avlösning inom anhörig-, närstående- och demensvård.

Avgiftsfri avlösning, max 24 timmar/månad, finns att få för hjälpgivande anhörig. När den närstående får utökade insatser från hemvård, dagverksamhet eller korttidsvård ska anhörigstöderna dra sig tillbaka. Med anhörig menas person som vårdar eller stödjer närstående. Närstående är den som tar emot omsorg, vård och stöd.¹

Syfte

Syfte med avgiftsfri avlösning är att stödja och skapa trygghet för hjälpgivande anhöriga och närstående.

Avgiftsfri avlösning

Gäller anhöriga som är **sammanboende** med den närstående.

Därefter prioriteras följande

1. Hjälpgivande anhörig till person **utan** biståndsbeslutad insats
2. Hjälpgivande anhörig till person **med** biståndsbeslut i form av
  - matjänst, städsinsats, färdtjänst och larm
  - personlig assistens och boendestöd, som ej är på plats när avlösaren är det och/eller som lämnar när den anhörig kommer hem
3. Hjälpgivande anhörig till person **med** biståndsbeslut i form av korttidsvård eller dagverksamhet. Gäller främst vid introduktion till dagverksamhet och/eller korttidsvård.

Förtydligande: vid växelvård/dagverksamhet reduceras tiden för avlösning. T ex vid vistelse varannan vecka på växelvård och varannan vecka i hemmet blir tid för avlösning 12 timmar den månaden.

4. Hjälpgivande anhörig till person **med** kontinuerliga insatser från hemvård – gäller främst vid introduktion.

---

¹ www.socialstyrelsen.se/stodanhoriga

Förtydligande: Avgiftsfri avlösning kan fortgå i de fall insatsen från hemvården är temporära, eller i så liten omfattning att det bedöms att avgiftsfri avlösning är ett komplement som skulle förhindra utmattning hos anhörig.

Undantag för de som inte är sammanboende: Speciell enstaka händelse och/eller stark oro kan vara grund för avgiftsfri avlösning även till de som inte är sammanboende, om situationen **ej kan lösas på annat sätt**, t ex insats från ideell sektor (volontär/frivillig)